

DATOS IDENTIFICATIVOS

Ética e lexislación

Materia	Ética e lexislación			
Código	P51G140V01202			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Pontevedra)			
Coordinador/a	Sánchez Radío, Silvia Esther			
Profesorado	Sánchez Radío, Silvia Esther			
Correo-e	silvest55@hotmail.com			
Web	http://enfermeria.depo.es			
Descrición	Materia que se imparte no terceiro semestre do título xeral			

Competencias

Código	Descrición
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Ser capaz, no ámbito da enfermaría, de prestar unha atención sanitaria técnica e profesional axeitada ás necesidades de saúde das persoas que atenden, de acordo co estado de desenvolvemento dos coñecementos científicos de cada momento e cos niveis de calidade e seguridade que se establecen nas normas legais e deontolóxicas aplicables.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional
B8	Promover e respectar o dereito de participación, información, autonomía e consentimento informado na toma de decisións das persoas atendidas, acorde coa forma en que viven o seu proceso de saúde-enfermidade
B12	Aplicar o código ético e deontolóxico da enfermaría española, comprendendo as implicacións éticas da saúde nun contexto mundial en transformación
B15	Ser capaz de traballar co equipo de profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais
B18	Aplicar estratexias para adoptar medidas de confortabilidade e atención de síntomas, dirixidas ao paciente e familia, na aplicación de cuidados paliativos que contribúan a aliviar a situación de pacientes en situacións de enfermidade avanzada e/ou remata
C11	Establecer unha relación empática e respectuosa co paciente e familia, acorde coa situación da persoa, problema de saúde e etapa de desenvolvemento.
C12	Utilizar estratexias e habilidades que permitan unha comunicación efectiva con pacientes, familias e grupos sociais, así como a expresión das súas preocupacións e intereses.
C48	Coñecer a lexislación aplicable e o código ético e deontolóxico da enfermaría española, inspirado no código europeo de ética e deontoloxía de enfermaría.

C49	Prestar cuidados, garantindo o dereito á dignidade, privacidade, intimidade, confidencialidade e capacidade de decisión do paciente e familia.
C50	Individualizar o cuidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
C52	Coñecer os cuidados paliativos e control da dor para prestar cuidados que alivien a situación dos enfermos avanzados e terminais
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización y planificación
D3	Capacidade de xestión da información
D4	Resolución de problemas e toma de decisions
D5	Traballo en equipo, multidisciplinar e multilingüe
D6	Habilidades nas relacións interpersoais
D7	Razoamento crítico
D8	Aprendizaxe autónomo
D9	Adaptación a novas situacións. Iniciativa e espírito emprendedor. Creatividade.
D10	Motivación pola calidade
D11	Sensibilidade cara a temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
-Aplicar os principios da *Bioética e os valores éticos.	A1	B1	C11	D5
	A2	B4	C12	D6
	A4	B7	C48	D8
	A5	B8	C49	D9
		B15	C52	D10
		B18		D11
-Ser capaz de realizar unha análise ética e de deseñar e resolver casos.	A3	B12	C50	D1
	A5			D2
				D3
				D4
				D7

Contidos

Tema	
TEMA 1. COÑECEMENTO DO MARCO LEGAL E ADMINISTRATIVO VIXENTE PARA DESENVOLVER AS FUNCIÓNS PROPIAS DO PROFESIONAL DE ENFERMARÍA.	*SUBTEMA: VALORES.ÉTICA E MORAL.LEI E ÉTICA.DENTOLOGÍA *SUBTEMA: A LEI.CONCEPTO E TIPOS. *SUBTEMA: MENOR MADURO. LEXISLACIÓN.PRINCIPAIS DILEMAS EN BIOÉTICA *SUBTEMA: PRINCIPAIS DILEMAS ÉTICOS. TESTEMUÑAS DE JEHOVÁ.TRANSPLANTES *SUBTEMA: COMITÉS DE ÉTICA ASISTENCIAL.COMPOSICIÓN E FUNCIÓNS
TEMA 2. DISTINCIÓN ENTRE OS CONCEPTOS: ÉTICA, *DEONTOLOGÍA E DEREITO.	*SUBTEMA: HISTORIA DA BIOÉTICA *SUBTEMA: ÉTICA E ENFERMARÍA.PRINPIIOS
TEMA 3 Os CÓDIGOS DEONTOLÓXICOS.	*SUBTEMA: CÓDIGO DEONTOLÓXICO DA ENFERMARÍA.OUTROS CÓDIGOS.ESTATUTO DA ORGANIZACIÓN COLEXIADA
TEMA 4 A REGULACIÓN XURÍDICA E DEONTOLÓXICA DOS DEREITOS DOS PACIENTES.	*SUBTEMA: DECLARACIÓN UNIVERSAL DOS DDHH *SUBTEMA: A TRANSGRESIÓN DA LEI.CLASIFICACIÓN *SUBTEMA: A EXPERIMENTACIÓN HUMANA
TEMA 5 PROBLEMAS RELACIONADOS CO INICIO E FINAL DA VIDA.	*SUBTEMA: O ABORTO.LEXISLACIÓN.OBXECCIÓN DE CONCIENCIA *SUBTEMA: MORTE CEREBRAL.EUTANASIA.SUICIDIO ASISTIDO.VONTADES ANTICIPADAS
TEMA 6 NORMATIVA XURÍDICA E ÉTICA EN RELACIÓN CO SEGREDO PROFESIONAL.	*SUBTEMA: INCAPACIDADE LEGAL E CONSENTIMENTO INFORMADO.DEBER DE SEGREDO
TEMA 7 LEIS XERAIS QUE TEÑEN REPERCUSIÓN SOBRE A PROFESIÓN	*SUBTEMA: INTRUSISMO.REGIMEN DISCIPLINARIO.COLEGIACIÓN
TEMA 8 LEIS ESPECÍFICAS SANITARIAS	*SUBTEMA LEI DE AUTONOMÍA DO PACIENTE

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	1	14	15
Estudo de casos	3	24	27
Resolución de problemas	4	16	20
Lección maxistral	40	40	80
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	1	2
Exame de preguntas obxectivas	1	2	3

Resolución de problemas e/ou exercicios	1	2	3
---	---	---	---

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballo tutelado	O alumno desenvolverá ben de forma individual ou grupal un traballo sobre un tema da materia previamente asignado e presentarao en clase con apoio audiovisual.
Estudo de casos	Desenvolverase un caso ético e delimitaranse os seus condicionantes en canto a principios éticos e lexislación que lle incumbe
Resolución de problemas	O alumno haberá de dirimir situacións dilemáticas e terá que pór en práctica os seus coñecementos sobre a materia para a súa resolución.
Lección maxistral	A través de sesións de carácter teórico explicaranse os contidos do curso , así como a mención ás fontes orixinais para ampliación de coñecementos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	-Informo os obxectivo da resolución da análise do caso e a súa relación coa Unidade tematica correspondente
Traballo tutelado	A través de tutorías individuais onde levan a cabo acciones tales como: -Explico exhaustivamente as correccións dos traballos -Sinalo a necesidade de coidar a presentación formal dos traballos
Resolución de problemas	Relaciono os casos de cada unidade coa súa vertente temática e con outros campos do coñecemento

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Traballo tutelado	O alumno desenvolverá un tema da materia e presentarao con apoio audiovisual ante os seus compañeiros. As datas das presentacións: 10,15 e 17 de decembro do 2020 . 2ª oportunidade, conservarase a calificación de se esta feita en decembro.	10	A5	B15	C11	D1
					C12	D2
					C48	D3
					C49	D4
					C50	D5
					C52	D6
Estudo de casos	O alumno será capaz de identificar valores en conflito de casos prácticos sobre a materia . A data final de entrega será o 10 de decembro.	20	A1	B4		
			A2	B7		
			A3	B12		
				B18		
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno será capaz de desenvolver de forma breve as cuestións fundamentais acerca da temática da materia. 1ª oportunidade: 15 de xaneiro do 2021 2ª oportunidade: 28 de xuño de 2021	30		B1		D7
						D8
Exame de preguntas obxectivas	O alumno escollerá a opción correcta entre respostas alternativas . Penalizarase cada dous fallos con resta dun acerto. 1ª oportunidade: xaneiro do 2021 2ª oportunidade: xuño de 2021	30	A1	B1		D1
				B4		D2
						D3
						D4
						D7
Resolución de problemas e/ou exercicios	Casos prácticos breves, o petición de especificación dun tema da materia do cal se solicita especificacións concretas. Polo cal serán de recepción todo o cuatrimestre do curso.	10	A4	B8		D6
				B12		D9
						D10
						D11

Outros comentarios sobre a Avaliación
Exame fin de carreira: 8 de outubro do 2020 as 18:30 horas.

Bibliografía. Fontes de información
Bibliografía Básica
Bibliografía Complementaria

Abel,F, **Los Comités de Ética y su función pedagógica**, Quaderns,
Antón Almenara,P, **Enfermería,Ética y Legislación**, massón,

Arroyo Gordo MP., Cortina A., **Ética y Legislación en enfermería**, Interamericana,

Código Penal.Ley Orgánica,

Cortina,A, **El quehacer Ético**, Santillana,

Gafo,J, **Ética y Legislación en enfermería**, Universitas,

Gracia,D, **Procedimientos de decisión en la Ética clínica**, Eudema,

Izquierdo,I, **Aspectos jurídicos en Ginecología y obstetricia**, Zambón,

Joidee Beede Thompson, **Ética en Enfermería**, Masson,

Martín Serrano ,A, **El Derecho de los profesionales sanitarios**, Diaz de Santos,

Moreno, F, **Para deliberar en los Comités de Ética**, UAB,

Serrano Gómez ,A, **Legislación**, Uned,

Torralba,F, **Lo ineludible humano.Hacia la implementación de la ética el cuidador**, Labor Hospitalaria,

Amaro Cano ,Carmen, **Ética y Bioética en enfermería**, Cincias médicas,

Varios autores, **Cuadernos de Bioética**, AEBl,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería en saúde mental/P51G140V01305

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Enfermería clínica I/P51G140V01204

Farmacoloxía e dietética/P51G140V01203

Introdución á enfermaría clínica/P51G140V01201

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Estatística: Estatística/P51G140V01106

Fisioloxía: Fisioloxía/P51G140V01105

Fundamentos de enfermaría/P51G140V01107

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS DOCENTES, TITORÍAS E ATENCIÓIN PERSONALIZADA NON PRESENCIAL:

As metodoloxías docentes e as ferramentas telemáticas utilizadas son as que están postas pola Uvigo a disposición do alumnado e o profesorado. A ferramenta mais potente posta a disposición para esta modalidade de docencia virtual síncrona e bidireccional co alumando é a webconferencia, a conexión en tempo real, e o uso do chat en liña

□ Titoría: Mantense a atención titorial no horario establecido na Guía Docente utilizando para iso ferramentas síncronas (videoconferencias, conversación telefónica, etc.) e asíncronas (foros, correo electrónico, etc.) que permitan reforzar a acción orientadora e de seguimento do alumnado.

□ Atención personalizada: Por e-mail, Fatic, videochamada e a través do campus remoto: aula e despacho virtual.

□ Planificación horaria: as horas presenciais planificadas segundo o cronograma diario da materia preestablecido e coñecido polo alumando e o profesorado, non se modifican e pasan a realizarse de xeito non presencial, seguindo o horario establecido

□ Lección maxistral: fanse polo aula virtual, videoconferencia; clases gravadas dos contidos da materia polo profesorado; vídeos con Screencast, MP4, e outros medios audiovisuais, a través de Fatic, e axuda das ferramentas de Moodle, e aulas en directo, seguindo os horarios de clase establecidos.

□ Traballo tutelado; presentacións virtuais; traballo de aula; realízanse a través de videoconferencia, no aula e despacho virtual, seguindo o cronograma diario.

□ Seminarios: utilízase o material audiovisual a través de Fatic, e as ferramentas de Moodle para a resolución de casos clínicos, prácticos, etc. , seguindo o cronograma diario.

ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN:

□ A avaliación da materia está orientada á avaliación continua. Pasa a realizarse de xeito non presencial mantendo o deseño e ponderación das probas que figuran nas guías docentes.

□ Para a realización das probas de avaliación utilízanse as ferramentas non presenciais recollidas no Manual de urxencia para a docencia e a avaliación debido á Covid-19 e outras postas a disposición da Uvigo (campus remoto, aulas e despachos virtuais, etc.) utilizando as ferramentas soportadas polas plataformas Claroline e/ou Moodle.

RECOMENDACIÓNS FINAIS: en función do momento no que se produza o paso á actividade en liña a súa duración:

□ Dadas as circunstancias, facilítase ao alumnado a bibliografía, recursos e enlaces recomendados para el aprendizaje no presencial da materia como alternativas á bibliografía básica e/ou complementaria indicada nas Guías Docentes.

□ As actividades presenciais previstas nas guías docentes pódense fraccionar para incrementar a súa frecuencia e favorecer

que o estudiantado manteña o seu ritmo de traballo e a súa motivación.

Pódense activar os foros dispoñibles en FAitc

Manterase unha comunicación continua a través do tablón de anuncios de Faitc.

Difundirase e comunicarse ao alumando os cambios introducidos en calquera aspecto da docencia

Difundirase e comunicarse ao alumando as instrucións precisas previas para o adecuado desenvolvemento das probas de avaliación.
